

T.C.
KALKINMA BAKANLIĞI
Özel Kalem Müdürlüğü

7/13390
6/1.71

25 SUBAT 2013

Sayı : 43728771-610.00/ 958
Konu : 7/13390 Yazılı Soru Önergesi

ÇOK İVEDİ

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Başkanlığınızın (Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı) 13.12.2012 tarih ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-97850 sayılı yazısı.

İlgi yazıyla, Van Milletvekili Aysel TUĞLUK'un tevcih ettiği 7/13390 sayılı yazılı soru önergesinin cevaplandırılması talep edilmektedir.

Söz konusu yazılı soru önergesiyle ilgili cevabımız ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Bakan

EKLER :

1- Yazılı soru önergesiyle ilgili cevaplar
(2 sayfa)

**VAN MİLLETVEKİLİ SAYIN AYSEL TUĞLUK TARAFINDAN BAKANLIĞIMIZA
TEVCİH EDİLEN VE YAZILI OLARAK CEVAPLANDIRILMASI İSTENİLEN 7/13390
ESAS SAYILI SORU ÖNERGESİYLE İLGİLİ CEVAPLAR:**

Soru 1: TÜİK'in veri bankasında Türkiye'de konuşulan dilleri ve bu dillerin bölgesel dağılımını gösteren bir veri bulunmakta mıdır? Böyle bir veri varsa bu araştırmanın tarihi nedir?

Soru 2: TÜİK'e yurttaşların anadilleri ve/veya konuştukları dillere ilişkin yeni bir istatistiki araştırma yapma talimatı vermeyi düşünüyor musunuz? Yanıtınız olumsuz ise nedenleri nelerdir? Şayet yanıtınız olumlu ise söz konusu istatistiki araştırma ne zaman yapılacaktır? Bir takvim belirlenmiş midir?

Soru 3: UNESCO tarafından 2010 yılında güncellenen Kaybolmakta Olan Diller Haritasına göre Türkiye'de 15 dil tehlike altındadır. Ülkenin kültürel zenginliğinin kaybı anlamına gelen bu üzücü durumun öncelikle istatistiki verilerle tespit edilmesi ardından da önlem alınması gerektiği aşıkardır. UNESCO'nun Kaybolmakta Olan Diller Haritasında belirtilen 15 dille alakalı bir istatistiki araştırma yapılması talimatı vermeyi düşünüyor musunuz? Yanıtınız olumsuz ise nedenleri nelerdir? Şayet yanıtınız olumlu ise söz konusu istatistiki araştırma ne zaman yapılacaktır? Bir Takvim belirlenmiş midir?

Cevap 1: Türkiye İstatistik Kurumunca yapılan Genel Nüfus Sayımlarında ana dile ilişkin veri 1935-1965 yılları için mevcuttur.

Cevap 2-3: Ülke sınırları içerisinde ikamet eden Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları ile yabancı uyruklu kişilerin ikamet adres bilgileri, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları için T.C. kimlik numarası kullanılarak MERNİS veri tabanındaki nüfus kütükleri ile eşleştirilerek 2007 yılında Adrese dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) oluşturulmuştur. Bu sistemden, yerleşim yerlerine göre nüfusun büyüklüğü ve dağılımı yıllık olarak üretilerek kullanıcıya sunulmaktadır.

2000 yılına kadar her beş yılda bir tam sayım esasına göre ve kişileri evlerine kapatarak yapılan nüfus sayımlarından vazgeçilerek 2007 yılından itibaren nüfus istatistikleri ADNKS'ye dayalı olarak üretilmeye başlanmış olup, bu yaklaşımın sürdürülmesi öngörülmektedir. Dolayısıyla önümüzdeki dönemde tam sayım esasına dayalı eski sisteme dönülmesi öngörülmendiğinden anadillere yönelik veri de toplanamayacaktır.

58-61'inci Hükümetler döneminde siyasi tarihimizin belki de en geniş demokratikleşme ve bireysel özgürlükler hareketi hayata geçirilmiş durumdadır. Bunun en somut örneği ise, Cumhuriyet tarihinin en kapsamlı Anayasa değişikliğinin halkımızın oylarıyla gerçekleştirilmiş olmasıdır. Bunun dışında ilgili yasal düzenlemeler çerçevesinde kaydedilmiş olan gelişmeler şunlardır:

- İnsanların kendi çocuklarına etnik kültürleri çerçevesinde isim vermelerinin önündeki yasak kaldırılmış, yerleşim birimlerine yerel kültür ve dil doğrultusunda isim verilmesinin önü açılmıştır.

- Farklı dil ve lehçelerde, o dillerin öğretilmesi amacıyla kurs açılması serbest bırakılmıştır. TRT'nin bir kanalı, 24 saat Kürtçe, diğeri de 24 saat Arapça yayına başlamıştır.
- Kürtçe oyunlar sahnelenmesinin önündeki engeller kaldırılmış, Kürtçe edebiyatın bazı önde gelen eserleri Kültür ve Turizm Bakanlığı'nca yayınlanmaya başlanmıştır.
- Üniversitelerimizde Kürt Dili ve Edebiyatı bölümleri ile Kürtçe enstitüleri kurulmasına izin verilmiştir. Bu çerçevede Mardin Artuklu Üniversitesinde Kürt Dili ve Edebiyatı bölümü, Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde Kürt Dili ve Kültürü bölümü faaliyete geçmiştir. Ayrıca, Tunceli ve Bingöl Üniversitelerinde Zazaca konusunda çeşitli çalışmalar yürütülmektedir. Mardin Artuklu ve Bingöl Üniversitelerinde Kurmanca ve Zazaca alanlarında yüksek lisans programları başlatılmıştır.
- Ana dilde, yerel dillerde siyasi propaganda suç olmaktan çıkarılmıştır.
- Cezaevlerinde insanların yakınlarıyla anadillerinde konuşması yasak olmaktan çıkarılmıştır.
- Eğitim alanında yapılan reformlar çerçevesinde esnek ve demokratik bir sistem içinde Kürtçe seçmeli ders alma imkanı getirilmiştir.
- Ana dilde savunmaya imkan tanıyan 6411 Nolu Ceza Muhakemesi Kanunu ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun TBMM tarafından 24.01.2013 tarihinde kabul edilmiştir. Söz konusu Kanuna göre sanık; iddianamenin okunması ve esas hakkında mütalaanın verilmesi üzerine sözlü savunmasını, kendisini daha iyi ifade edebileceğini beyan ettiği başka bir dilde yapabilecektir.